

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar – september 2006

Greiðsluuppgjör ríkissjóðs eftir fyrstu níu mánuði ársins liggur nú fyrir. Samkvæmt uppgjörinu jókst handbært fé frá rekstri um 43,9 milljarða króna innan ársins, sem er 29,3 milljörðum hagstæðari útkoma heldur en á sama tíma í fyrra. Tekjur reyndust um 28,6 milljörðum hærri en í fyrra, ef undanskildar eru tekjur vegna sölunnar á Landssímanum hf., á meðan gjöldin standa í stað milli ára. Hreinn lánsfjárfjöfnum er jákvæður um 41,6 milljarða króna, en hann var jákvæður um 59,7 milljarða á sama tíma í fyrra.

Sjóðstreymi ríkissjóðs janúar–september (Í milljónum króna)

	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Innheimtar tekjur	168.001	187.293	201.207	305.378	277.246
Greidd gjöld	184.347	195.857	212.932	233.596	233.632
Tekjujöfnum	-16.346	-8.564	-11.725	71.782	43.614
Söluhagn. af hlutabréfum og eignarhlutum	-3.252	-12.013	-	-56.755	-
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda	-1.634	-735	1.320	-446	258
Handbært fé frá rekstri	-21.232	-21.312	-10.405	14.581	43.872
Fjármunahreyfingar	8.382	20.202	7.969	45.165	-2.245
Hreinn lánsfjárfjöfnum	-12.850	-1.110	-2.436	59.746	41.627
Afborganir lána	-22.698	-19.498	-30.843	-47.939	-38.071
Innanlands	-10.597	-7.048	-5.676	-14.056	-15.198
Erlendis	-12.101	-12.450	-25.166	-33.883	-22.873
Greiðslur til LSR og LH	-6.750	-5.625	-5.625	-2.950	-2.970
Lánsfjárfjöfnum, brúttó	-42.298	-26.233	-38.904	8.857	586
Lántökur	50.238	31.467	40.679	11.698	24.978
Innanlands	14.627	30.253	17.430	11.698	20.362
Erlendis	35.611	1.214	23.249	-	4.616
Greiðsluafkoma ríkissjóðs	7.940	5.234	1.775	20.555	25.564

Innheimtar tekjur ríkissjóðs námu 277 ma.kr. á fyrstu níu mánuðum ársins. Á sama tíma í fyrra voru tekjurnar 305 ma.kr. en í september í fyrra var söluverð Landssímans greitt og kom 56,8 ma.kr. söluhagnaður inn á tekjuhlið í þeim mánuði. Sé litið fram hjá sölnni jukust hins vegar tekjur á tímabilinu um 28,6 ma.kr. eða 11,5%. Aukningin verður 10,2% ef einnig er leiðrétt fyrir tilfærslu á innheimtum tekjuskatti lögaðila um sl. áramót. Skatttekjur og tryggingagjöld jukust um 12,4% að nafnvirði. Á sama tíma hækkaði almennt verðlag um 6,5% og raunaukning skatttekna og tryggingargjalda var því 5,6%.

Innheimta skatta á tekjur og hagnað nam rúmum 88 ma.kr. og jókst um rúma 14 ma.kr. frá síðasta ári, eða 15,2%. Tekjuskattur einstaklinga jókst um 12,1% og lögaðila um 69,6% (þá er leiðrétt fyrir fyrrgreindri tilfærslu). Innheimtur fjármagnstekjuskattur lækkaði um 2,4% milli ára, en fjármagnstekjuskattur vegna sölu Landssímans myndaði 6 ma.kr. tekjur fyrir ríkissjóð í september í fyrra, sem skekkir samanburðinn. Sé litið fram hjá þeim eina lið jókst fjármagnstekjuskattur á tímabilinu um 46% milli ára. Innheimt tryggingagjöld jukust um 16% milli ára, eða rúm 6% umfram hækkun launavísitölu á sama tíma. Innheimta eignarskatta nam 6,9 ma.kr. sem er 36,6% minna en á sama tímabili í fyrra. Þar af námu stimpilgjöld 5,4

ma.kr. en innheimta þeirra á árinu hefur dregist saman um 22% frá fyrra ári, meðal annars vegna þess að dregið hefur úr skuldbreytingu lána.

Innheimta almennra veltuskatta nam 132 ma.kr. á fyrstu níu mánuðum ársins og jókst um 14,1% að nafnvirði frá fyrra ári eða 7,1% umfram hækkun vísitölu neysluverðs. Tekjur af virðisaukaskatti jukust um 16,3% sem jafngildir 9,2% raunaukningu. Vegna lagabreytingar í upphafi ársins sem fól í sér rýmri greiðslufrest á virðisaukaskatti og aðflutningsgjöldum fer marktækni samanburðar við fyrra ár eftir því hvaða tímabil innan ársins er til skoðunar. Sé horft á hreyfanlegt meðaltal nokkurra mánaða kemur fram raunvöxtur tekna af sköttum sem lagðir eru á vöru og þjónustu náði hámarki í árslok 2005 en á þessu ári hefur hægt jafnt og þétt á vextinum. Aðrir veltuskattar en virðisaukaskattur nema um þriðjung af veltusköttum í heild. Þessir skattar hafa dregist saman að raunvirði á síðustu mánuðum, og er þá miðað við hreyfanlegt meðaltal yfir nokkra mánuði.

Tekjur ríkissjóðs janúar–september 2006

	Í milljónum króna			Breyting frá fyrra ári, %		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Skatttekjur og tryggingagjöld	187.275	228.399	260.030	15,3	22,0	13,8
Skattar á tekjur og hagnað	59.556	73.933	88.400	20,3	24,1	19,6
Tekjuskattur einstaklinga	44.361	48.895	54.830	12,0	10,2	12,1
Tekjuskattur lögaðila	7.473	8.179	17.117	128,9	9,4	109,3
Skattur á fjármagnstekjur	7.723	16.859	16.452	16,1	118,3	-2,4
Eignarskattar	7.509	10.873	6.897	20,3	44,8	-36,6
Skattar á vöru og þjónustu	96.358	116.093	132.458	12,8	20,5	14,1
Virðisaukaskattur	64.064	78.353	91.137	13,8	22,3	16,3
Vörugjöld af ökutækjum	4.571	7.856	8.256	36,3	71,9	5,1
Vörugjöld af bensini	6.481	6.826	6.904	11,5	5,3	1,1
Skattar á olíu	4.469	3.907	4.994	18,5	-12,6	27,8
Áfengisgjald og tóbaksgjald	7.667	8.091	8.437	3,2	5,5	4,3
Aðrir skattar á vöru og þjónustu	9.105	11.060	12.730	4,4	21,5	15,1
Tollar og aðflutningsgjöld	2.250	2.456	3.311	20,5	9,2	34,8
Aðrir skattar	1.233	1.340	1.461	.	8,7	9,0
Tryggingagjöld	20.369	23.704	27.504	9,2	16,4	16,0
Fjárframlög	279	321	885	-58,1	15,1	175,7
Aðrar tekjur	13.610	19.512	15.783	16,9	43,4	-19,1
Sala eigna	43	57.145	547	-	-	-
Tekjur alls	201.207	305.377	277.246	7,4	51,8	-9,2

Greidd gjöld nema 233,6 milljörðum króna og eru því sem næst óbreytt frá fyrra ári. Frávik eru þó á einstökum liðum. Vaxtagreiðslur lækka um 8,6 milljarða, einkum vegna þess að stór flokkur spariskirteina var á innlausn í apríl í fyrra. Þá lækkar greiddur fjármagnstekjuskattur um 6,1 milljarð milli ára vegna sölu hlutabréfa ríkissjóðs í Landssímanum hf. í fyrra. Að vaxtagreiðslum og fjármagnstekjuskatti undanskildum hækka gjöldin um 14,7 milljarða eða 6,5%. Mest munar um 4,5 milljarða hækkun til heilbrigðismála og 2,9 milljarða til menntamála. Þá hækka greiðslur til almannatrygginga- og velferðarmála um 1,6 milljarða og til almennrar opinberrar þjónustu um 2,6 milljarða. Greiðslur til löggæslu hækka um 1,3 milljarða, en greiðslur til atvinnamála hækka mun minna, eða um 0,5 milljarða milli ára.

Heilbrigðismál og almannatryggingar vega samtals um helming af heildargreiðslum ríkissjóðs.

Gjöld ríkissjóðs janúar–september 2006

	Í milljónum króna			Breyting frá fyrra ári, %	
	2004	2005	2006	2005	2006
Almenn opinber þjónusta	35.554	48.462	36.421	36,3	-24,8
Þar af vaxtagreiðslur	11.512	16.496	7.865	43,3	-52,3
Heilbrigðismál	55.419	58.752	63.210	6,0	7,6
Almannatryggingar og velferðarmál	50.973	53.233	54.866	4,4	3,1
Efnahags- og atvinnumál	32.220	31.018	31.527	-3,7	1,6
Menntamál	20.217	23.218	26.112	14,8	12,5
Menningar-, íþrótt- og trúmál	9.429	9.218	10.337	-2,2	12,1
Löggæsla, réttargæsla og öryggismál	6.573	6.824	8.108	3,8	18,8
Umhverfisvernd	2.383	2.537	2.730	6,5	7,6
Húsnæðis- skipulags- og veitumál	176	335	321	90,4	-4,1
Gjöld alls	212.943	233.596	233.632	9,7	0,0

Lántökur ársins nema 25 milljörðum króna en afborganir lána eru 38 milljarðar. Mismunurinn er fjármagnaður með handbæru fé frá rekstri.

Eiginfjárframlag ríkisins í Nýsköpunarsjóði var aukið um 1 milljarð króna á árinu og 3 milljarðar voru greiddir til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar ríkissjóðs.